

POLITICKÉ VEDY / POLITICAL SCIENCES

Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá / Journal for Political Sciences, Modern History, International Relations, security studies

URL časopisu / URL of the journal: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk>

Autor(i) / Author(s): Gabriel Eštok – Lucia Boroňová
Článok / Article: Vedecká konferencia: „Ľudské práva: Kam kráčaš, demokracia?“
Vydavateľ / Publisher: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov – UMB Banská Bystrica / Faculty of Political Sciences and International Relations – UMB Banská Bystrica

Odporúčaná forma citácie článku / Recommended form for quotation of the article:

EŠTOK, G. – BOROŇOVÁ, L. 2015. Vedecká konferencia: „Ľudské práva: Kam kráčaš, demokracia?“. In *Politické vedy*. [online]. Roč. 18, č. 1, 2015. ISSN 1335 – 2741, s. 206-209. Dostupné na internete: http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk/userfiles/file/1_2015/ESTOK_BORONOVA.pdf.

Poskytnutím svojho príspevku autor(i) súhlasil(i) so zverejnením článku na internetovej stránke časopisu *Politické vedy*. Vydavateľ získal súhlas autora / autorov s publikovaním a distribúciou príspevku v tlačenej i online verzii. V prípade záujmu publikovať článok alebo jeho časť v online i tlačenej podobe, kontaktujte redakčnú radu časopisu: politicke.vedy@umb.sk.

By submitting their contribution the author(s) agreed with the publication of the article on the online page of the journal. The publisher was given the author's / authors' permission to publish and distribute the contribution both in printed and online form. Regarding the interest to publish the article or its part in online or printed form, please contact the editorial board of the journal: politicke.vedy@umb.sk.

VEDECKÁ KONFERENCIA: „ĽUDSKÉ PRÁVA: KAM KRÁČAŠ, DEMOKRACIA?“

SCIENTIFIC CONFERENCE: “HUMAN RIGHTS: WHERE YOU HEADING DEMOCRACY?“

Gabriel Eštok – Lucia Boroňová*

Ľudské práva boli ústrednou témou vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou, ktorá sa 20. - 21. novembra 2014 konala na pôde Katedry politológie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach. Podtitulom bola už tradične otázka „*Kam kráčaš, demokracia?*“ Pre podujatie s názvom *Košické politologické dialógy*, ktoré konferenciu zastrešujú, je táto otázka charakteristická. Išlo už o štvrtý ročník tohto podujatia. Vo významnej miere sa na ňom podieľali spoluorganizátori konferencie: Katedra občanskej výchovy PdF MU v Brne, Academia Rerum Civilium VŠPSV v Kolíne, Fakulta sociálnych vied UCM v Trnave, Katedra politológie a európskych štúdií FF UKF v Nitre, Ústav politických vied Slovenskej akadémie vied, Múzeum židovskej kultúry, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva a Občianske združenie Res Publica. Záštitu nad celým podujatím prevzal rektor Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach prof. MUDr. **Ladislav Mirossay**, DrSc., primátor mesta Košice MUDr. **Richard Raši**, MPH a predseda Košického samosprávneho kraja JUDr. **Zdenko Trebuľa**. Organizátori privítali odborníkov z viacerých domácich aj zahraničných univerzitných, ale aj iných vedeckých pracovísk, čo v pozitívnom smere zvýšilo úroveň konferencie.

Účastníci konferencie z rôznych vedeckých odborov ponúkli politologické, sociologické, filozofické, právnické a ďalšie pohľady na aktuálnu problematiku ľudských práv. Názory postavené na teoretických výskumoch týchto odborov

* Mgr. Gabriel Eštok, PhD. pôsobí ako odborný asistent na Katedre politológie, Filozofická fakulta, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Petzvalova 4, 040 11 Košice, Slovenská republika, e-mail: gestok@gmail.com.

PhDr. Lucia Boroňová pôsobí ako externá doktorandka na Katedre politológie, Filozofická fakulta, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Petzvalova 4, 040 11 Košice, Slovenská republika e-mail: luci.boronova@gmail.com.

doplnili aj prezentované skúsenosti odborníkov z praxe. Konferencii tak dominovali otázky ľudských práv, ale aj ich previazanosť s problematikou demokracie. Príspevky neobsahovali len popis súčasného stavu a vykreslenie problémov dotýkajúcich sa témy konferencie, ale neraz ponúkli aj možné návrhy na ich riešenie.

Konferenciu otvoril primátor mesta Košice MUDr. **Richard Raši**, MPH a dekan FF UPJŠ v Košiciach prof. PhDr. **Ján Gbúr**, CSc. Obaja sa zhodli na aktuálnosti diskutovanej problematiky. Všetkým vystupujúcim zároveň zapriali konštruktívnu odbornú, ale aj ľudskú diskusiu. Úvodným slovom sa zúčastneným prihovarila aj vedúca Katedry politológie FF UPJŠ v Košiciach, prof. PhDr. **Marcela Gbúrová**, CSc. Vo svojom príspevku upozornila, že „jedna vec je poukazovať na konkrétne porušovanie ľudských práv, druhá vec, a tá je oveľa ťažšia, je ich riešiť“. Oba tieto aspekty boli prítomné počas oboch dní konferencie.

Prvý diskusný panel otvoril príspevok prof. PhDr. **Silvie Mihálikovej**, PhD. z FSEV UK v Bratislave, v ktorom zhodnotila svoj pohľad na vývoj spoločnosti a na súčasnú demokraciu na Slovensku, pričom neobišla ani poukázanie na niektoré jej nedostatky. Prvý blok doplnil svojimi skúsenosťami výkonný riaditeľ Slovenského národného strediska pre ľudské práva Mgr. **Marián Mesároš**, ktorý predstavil fungovanie a pôsobnosť tejto organizácie.

Syntéza teórie a praxe bola prítomná aj v ďalších príspevkoch, ktoré na konferencii odzneli. Tie boli počas oboch dní prezentované v dvoch oddelených miestnostiach, kde počas celej konferencie paralelne prebiehali prednášky aj diskusie. Na konferencii odznelo 71 odborných príspevkov, ktoré spolu prezentovalo 73 vystupujúcich.

Okrem iných zaujal napríklad aj príspevok doc. PhDr. **Vladimíra Goněca**, DrSc. z Ústavu politických vied SAV, ktorý na ľudské práva nazerá ako na morálne kategórie. Označil ich ako minimum práv, ktoré podľa prezentujúceho „*nemožno odobrať ani odbúrať*“. Tieto práva postavil do kontrastu s ich naplňaním v reálnej politickej praxi, v rámci ktorej hovoril o „*koncepte špinavých práv*“ poznačených realitou každodenného života. Plynule na tieto otázky nadviazal v rámci toho istého bloku aj dekan FSV UCM v Trnave PhDr. **Peter Horváth**, PhD., ktorý sa vo svojom vystúpení zamerá na postavenie ľudských práv v 21. storočí. V tom istom čase otvoril konferenciu v druhej miestnosti Mgr. **Alexander Onufrák**, PhD. z hostujúcej KPO FF UPJŠ v Košiciach s témou „*Ľudské práva v čase a priestore informačných a telekomunikačných technológií*“. V prezentácii vyzdvihol pozitíva súčasných informačných

technológií pre problematiku ľudských práv, ale neobišiel ani ich negatívny vplyv na aspekty demokracie a práva človeka.

Prvý rokovací deň pokračoval spektrom názorov a pohľadov na tému konferencie. Zaujímavý bol napríklad aj pohľad prof. PhDr. **Svetozára Krna**, CSc. z KPES FF UKV v Nitre, ktorý sa zamyslel nad postavením intelektuála v demokratickej spoločnosti a upozornil na „*vytláčanie (intelektuála) z verejného života, kedy diskusia o jeho špecifických ľudských právach následne nemá zmysel*“. Mozaiku pohľadov na ľudské práva doplnil aj PhDr. **Josef Smolík**, Ph.D., ktorý predstavil kritický pohľad na koncept ľudských práv v kontexte medzinárodných vzťahov.

Po ďalších príspevkoch a následných diskusiách bol prvý deň konferencie v oboch miestnostiach vo večerných hodinách oficiálne ukončený. Otvorené otázky z prvého dňa a odpovede na ne mohli pokračovať aj v neformálnych rozhovoroch v rámci spoločenského večera, ktorý bol pripravený pre prednášajúcich.

Druhý deň konferencie otvoril prof. PhDr. **Ján Lidák**, CSc. z ARC-VŠPSV v Kolíne. O problematike ľudských práv hovoril v kontexte radikalizácie prístahovaleckých komunít v Európe a ich vplyve na politický a právny systém imigrantských krajín. Na túto tému nadviazal okrem iných aj doc. PhDr. **Jozef Lysý**, Csc. Pokúsil sa o „*obranu politickej vedy pred veľkou politikou*“, ktorej postavenie bolo, podľa autora, ovplyvnené najmä procesmi spojenými s globalizáciou.

Medzinárodno-politický pohľad na problematiku ľudských práv bol prítomný aj na druhý deň konferencie. Dokazujú to okrem iných aj vystúpenia PhDr. **Moniky Novej** z UK v Prahe, ktorá poukázala na problematiku porušovania ľudských práv v štáte Zimbabwe a jej dôsledky na rozvojovú spoluprácu, ale aj príspevok Mgr. **Ladislava Gala** z Ústavu politických vied SAV, ktorý vo svojom príspevku upozornil na odlišnosti vnímania koncepcie ľudských práv v Číne.

Zaujať mohol aj doc. Mgr. **Martin Muránsky**, PhD. z Filozofického ústavu SAV, ktorý sa zamýšľal nad „*radikálnou diagnózou dneška*“ v súvislosti s možnosťou konca kapitalizmu. Tematicky nadviazal na túto úvahu aj PhDr. **Csaba Fazekas**, PhD. Z Univerzity v Miškolci, keď si na základe viacerých príkladoch zo strednej Európy kládol otázku udržateľnosti liberálnej demokracie v tomto regióne. Jedným z posledných vystupujúcich druhého dňa a teda aj celej konferencie bol príspevok doc. PhDr. **Richarda Gefferta**, Ph.D. z KPO FF UPJŠ v Košiciach, v ktorom sa autor zamýšľal nad stavom a vývojom súčasnej spoločnosti, pričom si položil základnú otázku, či takýto proces je možné

považovať za progres alebo za regres. Svoju prezentáciu ukončil slovami: „Či ešte kráčaš, demokracia, alebo si už dokráčala?“

Na záver konferencie sa prof. PhDr. **Marcela Gbúrová**, Csc., vedúca Katedry politológie FF UPJŠ v Košiciach, ako organizátor konferencie poďakovala všetkým zúčastneným za ich príspevky a vyslovila želanie, aby aj sa aj ďalšie ročníky niesli v podobnom duchu slobodnej, občas provokačnej, no zároveň vysoko odbornej a priateľskej diskusie. V záverečnom vystúpení podčiarkla, že minulé ročníky a rovnako aj tento posledný, potvrdili dôležitosť takýchto stretnutí pre rozvoj odbornej diskusie a pre dôležitosť prepájania odbornej komunity.